ኣስተምህሮ

ሓለፋ ዘለዎ ምርጫ ንስድራቤት¡

ሓለፋ ዘለዎ ምርጫ ንስድራቤት¡ እትብል ሓደ ሚእቲ ሕቶ ምስ መልስታቶም ዝሓዘት መጽሓፍ ካብ እንግሊዝ ናብ ትግርኛ ትትርጎም ኣላ። ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም ነቲ ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ ዝግበር ሲኖዶስ ኣቡናት ዝህብዎ ርእይቶ ቃል ምእመናን ኤርትራ ንኪኾነሎምን ነቲ ሓቀኛ ስእልን ህሉው ኩነታትን ስድራቤት ሃገርና ዝገልጽ ምእንቲ ኪኸውን ነዚ ኣስተምህሮœዚ ኪስራዕ ሓቲቶም፣ በዚ መሠረት ከኣ 16 ነሓሰ 2015 ዓ.ም ኣብ ኣዳራሽ ኪዳነ ምሕረት መደብ ኣስተምህሮ ተኻይዱ።

ኣብቲ መደብ ቆሞሳት፣ ኣባላት ቤት ምኽሪ ቁምስናታት፣ ስድራቤታት ንክርስቶስን ኣባላት ወከልቲ መንፈሳውያን ማኅበራትን ተረኺቦም ነይሮም። ብድሕሪ መኽፈቲ ጸሎትን እንቋዕ ደሓን መጻእኩምን፣ ቀጺሎም እቶም ነታ መጽሓፍ ንክትርጉሙ ዝተመዘዙ በብእብረ ነተን ኣብቲ መጽሓፍ ተመርኪሶም ዝተርጎምወን ሕቶታትን መልሰንን ንተሳተፍቲ መብርሂ ሂቦም።

ዓመታዊ ክብረ በዓል ቅዱስ በርናርዶስ

ብዕለት 19/08/2015 ካብ ሰዓት 2፣30 ዋዜማ ጀሚሩ ክሳብ ሰዓት 6፣30 ያሬዳውያን መዘምራን ካህናትን ተመሃርትን መንእሰያትን ንኣሽቱ ያሬዳውያን ሕጻናት ናይ ሲታውያንን መድኃኔ ዓለም ገጀረትን ዝርከብዎም ዝተሳተፍዎ ዋዜማ ኣምስዩ።
ኣብ ዕለቱ 20/08/2015 ከኣ ያሬዳውያን ማህሌት ክገብሩ ኣርፊዶም፣ ልክዕ ሰዓት 6፣30 ምስ ኮነ ሊቀጳጳስ ምስ ኣበምኔትን ኣሕሉቕ ገዳማትን ኣስታት 25 ዝኾኑ ካህናት ዝተፈላለያ ገዳማትን ሓቢሮም መስዋዕቲ ቅዳሴ ኣዕሪጎም፣ መስዋዕተ ቅዳሴ ሰዓት 9፣00 ተወዲኡ። ካብዚ ቐጺሉ ሰፊሕ ዑደት ተገይሩ። ድሕሪ ዑደት ያሬዳውያን ነቲ በዓል ዝምልከት መዝሙር (ወረብ) ኣስሚዖም። ቀጺሎም ናእሽቱ ሕጻናት በርባዕተ መኣዝን በብሽዱሽተ ኮይኖም ሰለስተ ወረብ ኣከታቲሎም ኣቕሪቦም። ድሕሪኡ ኣብ ፍጻሜ ናይቲ መደብ ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም ኣብ ዘስምዕዎ ስብከት ካብ ወንጌል ማርቆስ 9፣1-9 ኣብ ቅዳሴ ኣንቢቦሞ ዝነበሩ ምርኩስ ብምግባር ትማሊ ሓደ ካብ ዓበይቲ በዓላት ደብረታቦር ኣብዒልና፣ ከምቲ ቅዱስ ማርቆስ ዚነግረና ትርኢት ኢየሱስ ኣዝዩ ከም ዘንጸባረቐን ክሳዕ ኣብ ምድሪ ዘሎ ሓጻባይ ከጽርዮ ዘይክእል ከም ዝጻዕደወ የዘንትወልና። ጴጥሮስ ከኣ ነዚ ርእዩ ምስኡ ከኣ ሙሴን ኤልያስን ብምርኣይ ከይተረድኦ ንኢየሱስ ንኣና ኣብዚ ምቕማጥ ጽቡቕ እዩ። ኣብዚ ሓደ ንኣኻ ሓደ ንሙሴ ሓደ ንኤልያስ ዳስ ክንሰርሕ ይብሎ፣ ቅዱስ ማርቆስ ከም ዘጠቕሰልና ተገሪሙ ስለ ዝነበረ እንታይ ይዛረብ ከም ዝነበረ ኣይርድኦን ነይሩ። ምስ ኢየሱስ ምኻን ክንደይ ጥዑም ምኻኑ ደስ ስለ ዝበሎ ኢዩ ነዚ ቓል እዚ ተዛሪብዎ። እዚ ተመስጦ እዚ ክሳዕ መወዳእታ ሕይወቶም እዩ ኣሰንይዎም። እዚ ሎሚ ነብዕሎ ዘሎና በዓል ዓቢይ ቅዱስ በርናርዶስ ሰለስተ ዓበይቲ ፍቕሪ ስለዝሓዘ ኢና ንዝክሮ ዘሎና። ፍቕሪ ናይ ቅዱስ በርናርዶስ 1ይ ፍቕሪ ክርስቶስ 2ይ ፍቕሪ እግዚእትነ ማርያም 3ይ ፍቕሪ ቤተክርስትያን ኢዩ ነይሩ። ንሕና ከኣ ነዚኣን ክንለብሰን ኣሎና ኢሎም።

ዓመታዊ ክብረ በዓል ብፁዕ ገብረሚካኤል

ኣብ ከተማ ኣሥመራ ኣብ መካነ መንበር ደብረ ኪዳነ ምሕረት ቅድሚ ሓያሎ ዓመታት ብውዕውዕ መንፈሳውነትን ብልዑል ተሳትፎ ምእመናንን ዝኽበር ዝነበረ ዓመታዊ ክብረ በዓል ብፁዕ ገብረሚካኤል፣ ኣብዚ ቀረባ ዓመታት ቅሩብ ዝሒሉœዩ ጸኒሑ፣ ዓምን ሎምዘመን ግን ምእመናን ቊምስናታት ኣሥመራ ሰብ ውፉይ ሕይወትን ዝተሳተፍዎ ፍልይ ብዝበለ ኣገባብ ዋዜማን ማኅሌትን ብናይ ዕለቱ መስዋዕተ ቅዳሴን ዑደትን ተሰንዩ፣ ብዓቢይ ዓጀብን ክብርን ኣብ መካነ መንበር ደብረ ኪዳነ ምሕረት ተዘኪሩ ዊዒሉ፣፣
ኣብ ዕለተ በዓሉ ብቀዳም 29 ነሓሰ 2015 ዓ.ም. ኣባ ሃይለ ተስፋማርያም ዘማኅበረ ልኡካን ኣብ ዘስምዕዎ ቃለ እግዚኣብሔር፣ ካብ መልእኽቲ ዕብራውያን፣ እቲ ብዛዕባ እምነትን ምስክርነትን ቀዳሞት ክርስቲያን ዚዛረብ ምዕራፍ 11 ጠቒሶም፣ ነቲ ካብ 67 ዓ.ም ክሳዕ 315 ዝነበረ ታሪኽ ስደት ክርስትና ዘርዚሮም፣ ከምቲ ተርቱርያን ደም ሰማዕታት ዘርኢ እምነት ክርስትና ኢዩ¡፣ዝበሎ ቅዱስ ሰብ ኣብ እምነቱ ተሸኺሉ ስለዝተርፍ ቀዳሞት ክርስትያን ንእምነቶም ብሕይወቶም መስኪሮም ኢዮም ኢሎም፣፣ ቀጺሎም ኣባ ሃይለ ገድሊ እምነትን ታሪኽን ብፁዕ ገብረሚካኤልœውን ብሰፊሑ ብምትንታን፣ ካብኦም እንታይ ንመሃር ቢሎም ብምሕታት፣ ካብኦም ጽኑዕ እምነት፣ ተኣዝዞ ንቤተክርስቲያን፣ ንሓቂ ክሳዕ ትረኽባ ሃሰስ ምባል፣ ለውጢ ሕይወት፣ ንመን ከም ትኣምን ምፍላጥን ምስዓቡን ንመሃር ኢሎም፣፣

ዓቢይ መብጽዓ ኣብ ደናግል ኢየሱስ ሕያዋይ ጓሳ

ብ29 ነሓሰ 2015)ዓ.ም ኣብ ደናግል ማሕበር ሕያዋይ ጓሳ ሸሞንተ ብዓቢይ መብጽዓ ሰለስተ ከኣ ብንኡስ መብጽዓ ንኣምላኽ ተወፍየን። እዘን ብዓቢይ ገዳም ሕያዋይ ጓሳ ድባርዋ መብጽዓዐን ዝፈጸማ ደናግል። እናቴ ናዝሬት ሰጊድ፣ እናቴ ምሕረት መንግሥቱ፣ እናቴ ማርያ ተስፋስላሴ፣ እናቴ ሳራ ህብታይ፣ እናቴ ጽገ ኑር፣ እናቴ ፍረወይኒ ዘርእጋብር፣ እናቴ ተሬዛ ወልደዮሓንስ ኢየን።
ኣብቲ ቀዳም ንግሆ ካብ ሰዓት 6፣30 ብመስዋዕተ ቅዳሴ ዝጀምረ መደብ፣ ብርክት ዝበሉ ካብ ዝተፈላለየ መኣዝን ሃገርና ዝተኣከቡ ምእመናንን ብጸሎት ክድግፉ ከበራትዑን ዝመጹ 28 ለባስያን ካህናትን መስዋዕተ ቅዳሴ ከዕርጉ ተኣከቡ። ኣብ መንገኦ ኩለን እተን መብጽዓ ዝፍጽማ ዝነበራ ደናግል ሰራዒ ካህን በብሓደ ኣስማተ ብምጽዋዕ ናብ ቅድሚት ኣቕረቡወን ንሳተንœውን ድምጺ ኣምላኽ ብምስማዕ እኔኩ¡ ብምባል መሊሰን። ኣብ መሬት ብኣፍልበን ተደፊኣን ኣብ ቅድሚ ኣምላኽን ካህናትን ምእመናንን መብጽዓኦን ፈጺመን። ንብፁዕ ሊቀጳጳስ ወኪሎም ነቲ መብጽዓ ወፈያ ሕይወት እዘን ደናግል ብስም ቤተክርስትያን ዝተቐበሉ ሊቀ ካህናት መንደፈራ ኣባ ኃይለ ጳውሎስ ኣብ ስብከቶም ሎሚ ኣብዚ ኣኪቡና ዘሎ ኩልና ሓደ ዘሐጉስን ዘገድስን ጉዳይ ኢዩ። ንሱ ከኣ ናይዘን ዕድመ እግዚኣብሔር ተቐቢለን ንመላእ ዘመነን ብድንግልናዊ ሕይወት ዝውፈያ ዘለዋ ኣሕዋትና ኢዩ። ኣምላኽ ዘደንቕ ተግባር ይፍጽም ኣሎ። ኣብዚ ተኣኪብና ዘለና እቲ ደስ ዘብል ካብ ኩሉ ከባቢ ኤርትራ መጺእና ምህላውና እዚ ዘደንቕ ኀብረትና ዘንጸባርቕ ተግባር እዩ።
ክቡራት ደቀይ ከምቲ ክትብልኦ ዝጸናሕክንን እኔኹ፣ ስንድውቲ እየ¡ እዚ ወትሩ ክትብልኦን ከተድምጽኦን ኣለኽን። ንኣምላኽ ወትሩ ኣእዛንክን ክትጸልዋ፣ ሕሹኽታ ኣምላኽ ክትሰምዓ፣ ድልውነትክን ከተረጋግጻን ንድሕነትክንን ድሕነት ኣሕዋትክንን ወትሩ ክትዓያ፣ ከምኡœውን በቲ ክቡር ደም ክርስቶስ ዝተዓደግክን ኣዚኽን ብሉጻት መተዓይይቲ እግዚኣብሔር ምኻንክን ክትግንዘባ የድሊ ብምባል ሚዒዶም።

ብድሕሪœዚ ናብቲ ተዳልዩ ዝነበረ ናይ ቊርሲ መደብ ብምሕላፍ ዝተፈላለየ ግጥምን ወለዲ ናይተን መብጽዓ ዝፍጽማ ዝነበራ ደናግል ኣብ ቅድሚት ብምውጻእ ምስክርነቶምን ኣቕረቡ። ብፍላይ ሓደ ኣቦ ኣነ ጓለይ ሓደራ ገይራ ቆልዑ ክትሓቁፈለይ እየ ዝምነ ነይረ። እንተኾነ ሃረርታ ጓለይ ስለዝሓየለኒ፣ ነቶም ንሽድሽተ ወርሒ ምሉእ ተመላሊሶም ዝለመኑ ገዛ ብምቕባጽ፣ ናብ ማሕበር ሕያዋይ ጓሳ ድንግል ንምኻን መደበት። እንሆ ከኣ ሎሚ መፈጸምታ ይርኢ ኣለኹ¡። ብምባል ምስጋና ኣቕረቡ። ኣብ መወዳእታ ብጸሎት እቲ መደብ ተዛዚሙ።

ብሥራት

ነሓሰ 2015 ዓ.ም.ፈ ኀታም ቀ.93 ካቶሊካዊ ቤትጽሕፈት ርእሰ ኤጳርቅና ኣሥመራ (Catholic Secretariat – Archeparchy)

ቅድስቲ ስድራ

(ስኣዳት እንታይ ይብሉ)

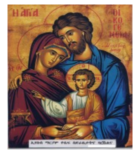

ኦ ቅድስቲ ስድራ፤ኢየሱስ፣ማርያም ዮሴፍ፤ ንክብረ ሕይወት ወዲ-ሰብ ካብ መጀመርያ ክሳዕ መወዳእታ ከነደልድልን ክንግበቕን ሓግዙና ብሕያውነትኩም ከኣ ንጸሎትና ስምዑዎ። ኣሜን¡።

ስብከት ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፍራንቸስኮስ ብምኽንያት በዓል ጴጥሮስ ወጳውሎስን ምብራኽ ንሓደስቲ መጥሮጳሊሳውያን ሊቀጳጳሳት ዝወሃብ ቅዱስ ማዕተብን (Sacred Pallium)

እቲ ካብ ግብረ ሓዋርያት ዝተወስደ ንባብ፣ እታ ቀዳመይቲ ማኅበር ክርስትያን ትሳደድ ከምዝነበረት ይነግረና። ንጉሥ ሄሮድስ ነታ ማኅበር ብብርቱዕ ኣሳደዳ፣ ንገሊኦም ናይ ቤተክርስትያን ሰባት ከሳድዶም ጀመረ። ‰‰‰. ኣስዒቡ ንጴጥሮስ ሓዞ፣ ‰.‰‰ ምስ ሓዞ ከኣ ናብ ቤት ማእሰርቲ ኣእተዎ¡(12፣1-4)። ሕጂ ኣብቲ ጌና ሎሚœውን ኣብ ብዙሕ ክፍልታት ዓለም ዝርአ እሞ ኩሉ ርእዩ ከምዘይረኣየ ዝሓልፎ ዘሎ፣ ጸማም እዝኒ ዝተዋህቦ ከቢድ፣ ኢሰብኣዊ፣ ኪንገር ዘይከኣል፣ ናይ ሃይማኖት ስደት ከተኩር ኣይደልን። እንታይ ድኣ እቶም ሓዋርያትን እታ ማኅበር ክርስትያንን ዘርኣይዎ ትብዓት ከሞጉስ እደሊ። እቲ ኣብ ውሽጢ ሥርዓት ኣረመናዊ ንጉሥ ዘርኣይዎ ትብዓት ንሥራሕ ስብከተወንጌል ካብ ናይ ሞትን ሰማዕትነትን ፍርሂ ሓራ ኣውጺኡ ንቅድሚት ኣሰጒምዎ እዩ። ክርስትያናዊ ሕይወቶም ንኣና ነዞም ናይ ሎሚ ክርስትያን ናይ ጸሎት፣ ናይ እምነት፣ ናይ ምስክርነት ብርቱዕ ጻዊዒት እዩ።

<u>ናይ ጸሎት ጻዊዕት</u>፣ ከምቲ ጴጥሮስ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ይሕሎ ነበረ፣ እታ ቤተክርስትያን ግና ምእንትኡ ተጊሃ ናብ ኣምላኽ ትጽሊ ነበረት¡ (12፣5) ዝብለና፣ እታ ቀዳማይቲ ማኅበር ኣብ ጸሎት ዝተጸምደት ቤተክርስትያን እያነይራ። እቲ ኣብ ሮማ ክርስትያን ዝዳጎንሉን ብኣናብስ ዝብልዕሉን ዝነበረ በዓትታት (catacombs) ካብቲ ማእሰርቲ ተምልጠሉ መውጽኢ ኣይነበሮን። እንታይ ድኣ መዓልቲ ጐይታ ተኽብረሉ፣ ንጐይታ ትቅድሰሉን ልዕል ተብለሉን፣ ነቲ ፈጺሙ ንደቁ ዘይርስዕ ኣምላኽ፣ ኣምልኾ ተቕርብሉን ናይ ጸሎት ቦታ እዩ ነይሩ። እታ ናይ ጴጥሮሰ ወጳውሎስ ማኅበር፣ ኣብ ጸሎት ጸኒዓ ዝተጸምደት ቤተክርስትያን ብምሉእ ኃይላ ንቅድሚት ከምትስጉም ትምህረና!! ዝጽሊ ክርስትያን ብርግጽ ኣምላኽ ዝከላኸለሉን ዝሕልዎን ዝድግፎን፣ ልዕሊ ኩሉ ከኣ ኣምላኽ ፈጺሙ ዘይሓድጎ ሰብ እዩ። እቲ ቀዳማይ ንባብ እቶም ሓለውቲ ከኣ ኣብ ኣፍ ደገ እቲ ቤት ማእሰርቲ ኮይኖም ይሕልዉ ነበሩ። እንሆ ከኣ መልኣኽ እግዚኣብሔር ተራእየ፣ ኣብታ ቤት ማእሰርቲ ከኣ ብርሃን ኣንጸባረቐ፣ ንጴጥሮስœውን መሰንገለኡ ተንክዮ ‰‰‰. እቲ መቓውሕ ድማ ካብ ኣእዳዉ ወደቐ¡ (12፣ 6-7) ይብለና። እምበኣር ጐይታ ክንደይ ግዜ ጸሎትና ሰሚዑ መልኣኽ ከምዝሰደልና ንዘክር። መልኣኽ ብዘይተጸበናዮ ካብ ከቢድ መዓት ዘውጽኣና፣ ካብ ሞትን ክፍኣትን ዘናግፈና፣ ጌጋ መንገዲ ከይንኸይድ ይነግረና፣ ናይ ተስፋ ሓዊ ዘንበድብደልና፣ ዕረፍትን ህድኣትን ዝህበና፣ ንሕዙን ልብና ዘጸናንዕ፣ ካብ ናይœዛ ዓለም ድቃስ ዘበራብረና፣ ንበይንኻ ኣይኮንካን¡ ዝብለና እዩ።
ኣምላኽ ኣብ መንገድና ክንደይ ዘሰንዩና መላእኽቲ ገይሩልና ኣሎ። እንተኾነ ብፍርሂ ምስ ተወሓጥና፣ ወይ ካብ መጠን ንላዕሊ ምስ ተሓጐስና ልክዕ ከምቲ ጴጥሮስ ነቲ ማዕጾ ምስ ኳሕኩሐ ሮዳ እትብሃል ኣገልጋሊት ክትሰምዖ ዘወጸኣት እሞ ድምጺ ጴጥሮስ ምስ ኣለለየት ብታሕጓስ ዝኣክል ነቲ ማዕጾ ከይከፈተት¡ (12፣13-14) ናብ ውሽጢ ዝጎየየት፣ ነቶም መላእኽቲ ኣብ ኣፍደገ ንገድፎም። ጸሎት ዘይተዘውትር ማኅበር ክርስትያን ንቅድሚት ክትስጉም ኣይትክእልን እያ። ጸሎት ምስቲ ኪንጠፍእ ስቅ ኢሉ ዘይርእየና፣ ቃሉ ዘይጠልም፣ ደቁ ዘይሓድግ ኣምላኽ ዘራኽበና ሰንሰለት እዩ። ኢየሱስ ባዕሉ ኣምላኽዶ ግዳ ነቶም ለይትን መዓልትን ናብኡ ዝምህለሉ ኅሩያቱ ፍትሒ ከየውጽኣሎም ዚድንጉዮም ይመስለኩም?¡ (ሉቃ.18፣7) ኢሉ ሓቲቶም።

ብጸሎት ኣመንቲ እምነቶምን ኣብ ኣምላኽ ዘሎዎም ምትእምማንን ይገልጹ። ኣምላኽ ድማ ምሳና ከም ዝኾነ ባዕሉን መላእኽቱ ብምስዳድን ይገልጸልና።

<u>ናይ እምነት ጻዊዒት</u>፣ ኣብቲ ካልኣይ ንባብ ቅዱስ ጳውሎስ ንጢሞቴዎስ፣ እቲ ወንጌል ብምልኣት ብኣይ ምእንቲ ኪስበኽ፣ ጐይታ ምሳይ ኮይኑ ኣበርትዓኒ፣ ካብ ኣፍ ኣንበሳውን ኣናገፈኒ። እግዚኣብሔር ካብ ኩሉ እኩይ ግብሪ ከናግፈኒ ብድሓን ሓልዩ ከኣ ናብታ ሰማያዊት መንግሥቱ ከእተወኒ እዩ¡ (2 ጢሞ. 4፣17-18) እናበለ ይጽሕፈሉ። ኣምላኽ ንደቁ ካብ ዓለም ወይ ድማ ካብ ክፍኣት ኣይኣልዮምን ኢዩ። እንታይ ድኣ ንእኡ ዝሰዕረሉ ኃይሊ ይህቦም። እግዚኣብሔር ጓሳየይ እዩ ዚጎድለኒ የብለይን¡ (መዝ 23፣1) ክብል ዝኽእል እቲ ብሓቂ ዝኣምን ጥራሕ እዩ።

ኣብ ታሪኽ ክንደይ ኃይልታት እዮም ንቤተክርስትያን ካብ ውሽጥን ካብ ደገን ከዕንዉዋ ዝፈተኑን ዝፍትኑ ዘለዉን። እንተኾነ ንባዕላቶም ድኣ ጠፍኡ እምበር ቤተክርስትያንስ ሕያው ኮይና ትነብርን ትፈርን ኣላ!! ከምቲ ቅዱስ ጳውሎስ ንኣኡ ካብ ዘለዓለም ናብ ዘለዓለም ክብሪ ይኹኖ¡ (2 ጢሞ 4፣18) ዝበሎ፣ ኪንገር ብዘይከኣል ጸኒዓ ትነብር ኣላ።

ኩሉ ነገር ይሓልፍ፣ ኣምላኽ ግን ንዘለዓለም ይነብር። ብርግጽ መንግሥታት፣ ሕዝብታት፣ ባህልታት፣ ሃገራት፣ ርእዮተ ዓለም (ideologies)፣ ሥልጣናት ይሓልፉ፣ እታ ኣብ ክርስቶስ ዝተሠረተት ቤተክርስትያን ግን ነቲ ብርቱዕ ማዕበልን ነቲ ብዙሕ ኃጢኣትናን ጸይራ፣ ኣብቲ ዝተዓቈረ እምነት እምንቲ ኮይና ትነብር። ምኽንያቱ ቤተክርስትያን ወትሩ ናይ ክርስቶስ ጥራሕ ደኣ እምበር ናይ ርእሰ ሊቃነጳጳሳት፣ ናይ ኣቡናት፣ ናይ ካህናት ኮነ ናይ ምእመናን ኣይኮነትን። ናይ ጴጥሮሰ ወጳውሎስ ኣብነት ተኸቲሉ ኣብ ክርስቶስ ዝነብር ጥራሕ እዩ ንቤተክርስትያን ብናይ ሕይወት ቅድስና ዘፍልጣን ዝከላኸለላን።

ኣመንቲ ብስም ክርስቶስ ምዉታት ኣተንሢኦም፣ ሕሙማት

ኣሕውዮም፣ ነቶም ዘሳድድዎም ኣፍቂሮም፣ ነቲ ኃይሊ እምነት ዘለዎ ክስዕሮ ዝኽእል ኃይሊ ከምዘየለ ኣመስኪሮም እዮም።

<u>ናይ ምስክርነት ጻዊዒት</u>፣ ጴጥሮስን ጳውሎስን ከም ኩሎም ሓዋርያት ክርስቶስ፣ ኣብ ምድራዊ ሕይወቶም ብደሞም ዘርኢ ቤተክርስትያን ዝዘርኡ፣ ጽዋዕ ጐይታ ዝሰተዩ፣ ኣዕሩኽ ኣምላኽ እዮም።

ሓዋርያ ጳውሎስ ንጢሞቴዎስ ብትምክሕቲ ወደይ ኣነስ ድሮ ክስዋዕ ቀሪበ ኣሎኹ። መዓልቲ ሞተይ በጺሓ እያ። ሠናይ ገድሊ ተጋዲለ እየ፣ ጉያይ ወዲአ እየ፣ ነታ እምነት እውን ሓልየያ እየ፣ ደጊም እቲ ቅኑዕ ፈራዲ ዝኾነ ጐይታ በታ መዓልቲ እቲኣ ዝህበኒ ኣኽሊል ጽድቂ ተነቢሩለይ ኣሎ። እዚ ግን ነቶም ንምግላጹ ሃረር ዝብሉ ኩላቶም ድማ እዩ እምበር ንኣይ ጥራሕ ኣይኮነን¡ (2 ጢሞ 4፣6-8) ይብሎ።

ልክዕ ከምቶም ሞይቶም ከለዉ ዘሎዉ ዝመስሎም፣ ከምቲ ዝነቀጸ ኦም ፍረ ዘይህብ፣ ከምቲ ዝነጸፈ ዔላ ድማ ማይ ዘይብሉ፣ ምስክርነት ዘይትህብ ቤተክርስትያን ኮነ ክርስትያን መኻናት እዮም። ቤተክርስትያን ሳለ ናይ ደቃ ተባዕን፣ ሓቀይናን ትሕትና ዘሎዎን ምስክርነት፣ ንክፍኣት ስዒራቶ ኢያ። ሳላ ብትብዓት ንስኻ ክርስቶስ ወዲ ሕያው ኣምላኽ ኢኻ¡ (ማቴ16፣13-18 ርአ) ዝበለት ንክፍኣት ስዒራቶ።

እዞም ሎሚ ቅዱስ ማዕተብ ዝተወሃብኩም ክቡራት ሊቀጳጳሳት፣ እዚ ማዕተብ እዚ ከምቲ ኢየሱስ ሕያዋይ ጓሳ ዝገበሮ ናይታ ጓሳኣ ዝሓንገራ በጊዕ ምልክት እዩ። ስለዚ ናይ ተልእኾኹም ምልክት እዩ። እዚ ቅዱስ ማዕተብ ናይቲ ኣብ መንገሎ መንበረ ጴጥሮስን መጥሮጳሊሳውያን ሊቀጳጳሳትን ብኣኦም ኣቢሉ ከኣ ምስቶም ካልኦት ኣብ ምሉእ ዓለም ዘሎው ኣቡናት ዘሎ ሓድነትን ኅብረትን ሊጡርግያዊ ምልክት እዩ። (Benedict XVI. Angelus 29 June 2005)

ሎሚ እዚ ቅዱስ ማዕተብ እንክህበኩም ጸሎት ናይ ምዝውታር፣ እምነት ናይ ምትሕልላፍ፣ ምስክርነት ናይ ምሃብ ሓላፍነት ኣሰክመኩም ኣለኹ። ቤተክርስትያን ነቶም ሓደራ ዝተዋህቡኹም ሕዝቢ ካብ ኩሉ ዓይነት ማእሰርቲ ሓራ ምውጻእ ናይ ኣምላኽ ፍሉይ ሥራሕን ፍረ ጸሎትን ከምዝኾነ፣ ኣምላኽ ካብ ኩሉ ዓይነት ባርነትን፣ ካብቲ ኪንገር ዘይከኣል ናይዚ ዓለም እዚ ማእሰርትን ከድኅነና ኣብ ግዜኡ መልኣኹ ከምዝሰደልና ምእንቲ ክትምህሩ፣ ናይ ጸሎት ሰባት፣ ናይ ጸሎት መምህራን ክትኮኑ እያ ትደሊየኩም። ነቶም ኣዝዮም ዝተጸገሙ ድማ ናይ ግብረ ሠናይ መላእኽትን መልእኽተይናታትን ኩንዎም!

ቤተክርስያን ንምእመናን ነቶም ክሳዕ ኣብ መስቀል ዝበጽሕ ስቓይ ዘውርድሎም ብዙኃት ሄሮድሳውያን ከይፈርሁ ምእንቲ ኪትምህርዎም ናይ እምነት ሰባት፣ ናይ እምነት መምህራን ኪትኮኑ እያ ትጽበየኩም። ነቲ ምስቲ ኣብ ክርስቶስ ዝኣምን ዘሎ ናይ ተስፋ፣ ናይ እምነት ኮነ ናይ ፍቕሪ ብርሃን ከጥፍእ ዝኽእል ሄሮድስ የለን።

ከምቲ ቅዱስ ፍራንቸስኮ ንኣሕዋቱ ኩሉሳዕ ወንጌል መስክሩ፣ ኣድላዪ እንተኾይኑ ከኣ ቃላት ተጠቀሙ¡ (ፍራንቸስካዊ ምንጭታት ቁ.43 ርአ) ዝብሎም ዝነበረ፣ ቤተክርስትያን ድማ ናይ ምስክርነት ሰባት ኪትኮኑ እያ ትደልየኩም። ስሩዕ ሕይወት ዘይብሉ ምስክርነት ክህብ ኣይክእልን እዩ። ሎሚ ኣብ ቅድሚ እቲ ዝጓዝም ኣንበሳ ኮነ ኣብ ቅድሚ ናይዛ ዓለም ሥልጣናት ብስም ክርስቶስን መስቀሉን ዘይሓፍሩ ኣሚኖም ዘእምኑ ተበዓት መሰኻክር ደኣ እምበር መማህራን ኣይኮኑን ዘድልዩ ዘለዉ። ኣብ ታሪኽ ቤተክርስትያን እዚ ምስክርነት እዚ ናይ ጴጥሮስን ጳውሎስን ከማኡ ድማ ናይ ብዙኃት ካልኦት መሰኻኽር ኣብነት ዝተኸተለ እዩ። ናይ ካልኦት ኣብያተክርስትያን መሰኻኽርœውን እታ ሓንቲ ሰብነት ክርስቶስ ክትዓብን ክትፍለጥን ኣበርኪቶም እዮም። ነዚ ወትሩ ከተኩረሉ ምኽነይ ኣብዚ ሎሚ እቶም ፍቱው ኃወይ በርተሌሜዎስ 1ይ ዝለኣኽዎም ናይ ቆስጣንጢኖስ ፓትርያርክ ኅብረት ክርስትያን ወከልቲ ኣብ ዝተረኽብሉ ኪገልጽ ሓጎሰይ ወሰን የብሉን።

እዚ ግና ክትገብሮ ቀሊል ኣይኮነን። ምኽንያቱ ዕዉትን ሓቀይናን ምስክርነት ዝህብ እቲ ሕይወቱን ባህሩን ምስቲ ብቃል ዝሰብኮን ንካልኦት ዝምህሮን ዘይጻረር እዩ።

ብምጽላይ ጸሎት ምሃር፣
ብምእማን እምነት ኣመሓላልፍ፣
ብግብርኻ ምስክርነት ሃብ!!

(ትርጕም፤ ተኽለሃይማኖት ተስፋዝጊ)

ዜናን ንጥፈታትን ሰበኻ

መዓርገ ክህነት

ሎም ዘመንœውን ኣብዚ ወርሓት ሓምለ-ነሓሰ ኣምላኽ ሂቡና፣ካብ ኩለን ሰበኻታትናን ማኅበራትናን ሸውዓተ ካህናት ፈርዮም ኣለዉ፣፣ ኣብዚ ወርሓት ክራማት ካብ ማሕበራት ደናግልœውን ብንኡስን ዓቢይን መብጽዓታት ንኣገልግሎት ሕዝቢ ኣምላኽ

ዝተወፈያ ሓያሎ ኢየን፣፣ ሓደ ካብዞም ኣብ ዓመት ውፉይ ሕይወት ዝፈረዩ ውፉይ ከኣ ኣባ ማስያስ ኣርኣያ፣ ብ2 ነሓሰ 2015 ብኢድ ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም ኣብ ደብረ ጽንሰታለማርያም ኣሥመራ፣ መዓርገ ክህነት ተቀቢሎም፣፣

ኣብቲ ኣባ ማስያስ ድሕሪœቲ ንሓያሎ ዓመታት ብቤተክርስትያን ክወሃቦም ዝጸንሐ፣ ንክህነት ዘሰናዱ ትምህርትን መዕበያን ኣብታ ተወሊዱም ዝዓበዩላን ብትምህርተ ክርስቶስ ዝተኮስኮሱላን፣ ቊምስና ደብረ ጽንሰታለማርያም ብዋዜማን ማኅሌትን ተሰንዩ፣ ብቤተክህነትን ያሬዳውያን መዘምራንን፣ ብደናግልን ምእመናን ቊምስናን፣ ቤተሰብን ፈተውትን ተዓጂቦም መዓርገ ክህነት ዝተቐበልሉ መስዋዕተ ቅዳሴ፣ ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም ዘመንበረ ኣሥመራ፣ ኩሉ ሥርዓታትን ጸሎታትን ሢመተ ክህነት ፈጺሞም፣ ንክህነት ምስ ሾሙዎም፣ ድሕሪ ንባብ ቅዱስ ወንጌል ኣብ ዘስምዕዎ ቃለ እግዚኣብሔር፣ ንዕቤትን ኣገልግሎትን ክህነት ብሰፊሑ ገሊጾም፣፣ ዝሓለፈ ሰንበት 30 ነሓሰ 2015 ዓ.ምœውን ብጸዮም ሳላዝያዊ ኣባ ተስፉ ተስፋማርያም ብኢድ ብፁዕ ኣቡነ ፍቕረማርያም ሓጎስ፣ ጳጳስ ዘመንበረ ሰገነይቲ፣ ኣብ ደብረ ቅዱስ ሚካኤል ሓላይ፣ መዓርገ ክህነት ከምዝለበሱ ይዝከር፣፣ ኣብ ልዕሊ እዚ ማሕበር ሳለዝያውያን ዶንቦስኮ፣ ናይ መበል 200 ዓመት ልደት ናይቲ ዝድኅና ነፍሳት ደኣ ሃበኒ እምበር ካልእ ኩሉ ይትረፈኒ¡ ዝብል ዝነበረ፣ ቅ.ዮሓንስ ቦስኮ ብ16 ነሐሰ 2015 ዓ.ም ኣብ ገዳም ቅ.ዶንቦስኮ ደቀምሓረ ፣ብፁዕ ኣቡነ ፍቕረማርያም ሓጎስ ጳጳስ ዘመንበረ ሰገነይቲ ምስ ብዙሓት ኣባላት

ማሕበራት ካህናትን ደናግልን ምእመናንን ዝተሳተፍዎ ብመስዋዕተ ቅዳሴ ዝተሰነየ ምዕሩግ ዝኽረ በዓል ከምዝተገብረ ይፍለጥ፣፣

መዓርገ ዲቁና ርእሶም ቁርባን

ብ 16 ነሓሰ 2015 ዓ.ም ተማሃራይ ማኅበር ካህናት ኮምቦኒ ርእሶም ቁርባን ኣብ ደብረ ኪዳነ ምሕረት ሰምበል ደቂ ማኅበርን ምእመናን ቁምስናን ቤተሰብን ኣብ ዝተረኽብሉ ብኢድ ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም መዓርግ ዲቁና ተቐቢሉ።

ኣብቲ መስዋዕተ ቅዳሴ ብፁዕ ሊቀጳጳስ ኣቡነ መንግሥተኣብ ተስፋማርያም ኣብ ስብከቶም ፍቑራት ሕዝበ እግዚኣብሔር ስለዘፍቀረና፣ ዲያቆን ሂቡና፣ እግዚኣብሔር ኣምላኽ ንቤተክርስትያን ስለዘፍቀራ ዲያቆናት ካህናት ኣገልገልቱ ይህበና፣ ኣይገድፈናንœዩ። እቲ ሃብታም መንእሰይ ፈሪሃ እግዚኣብሔር ዝነበሮ፣ ስሙ ኣይነግረናንœዩ‰ ሕያዋይ መምህር፣ መንግሥተሰማይ ክወርስ እንታይ ክገብር ኣሎኒ ኢሉ ንኢየሱስ ይሓተቶ፣ ኢየሱስ ድማ ትእዛዝ እግዚኣብሔር ፈጽም በሎ፣ እቲ መንእሰይ ትቕብል ኣቢሉ ንሱስ ካብ ሕጻንነተይ ኣኽቢረዮœየ፣ ካልእ ደኣ በሎ። ኢየሱስ ይጥምቶ እሞ ሓቂ ስለዝተዛረበ ፈተዎ፣ እምበኣር ዘሎካ ኩሉ ሼጥካ ንድኻታት ሃቦœሞ ንዓ ሰዓበኒ ምስ በሎ እቲ መንእሰይ ብዙሕ ሃብቲ ስለዝነበሮ ሓዚኑ ካብ ኣምላኽ ረሓቐ።

ሃብቲ ክንብል ከሎና፣ ኣብ መንጎ እግዚኣብሔርንኣብ መንጎናን ኮይኑ ንእግዚኣብሔር ከይንርእዮ ይዕንቅፈና። ርእሶም ወድና ትማሊ ዓቢይ መብጽዓ ብምግባር ንስኻ ትኣኽለኒ ኢሉ ሃብቱ ሸይጥዎ።

ዲቁና ማለት ብግሪኽ ኣገልግሎት ማለት እዩ። እቲ ዝሸጥካዮ ኣብ ገለ ኩርናዕ ኣቐሚጥካዮ ከይትኸውን ግና ምጥንቃቕ። ንሕና ውፉያት መብጽዓ ንገብር ግን ንመን ሂብናዮ? ኢየሱስ ንጹር እዩ ኣብ ዘረባኡ፣ ቁሊሕ ከይትብል፣ ምእንቲ ከይምለሰካ ንድኻታት ዓድሎ። ኩሉ ምስ ሃብካ ንኢየሱስ ድሉው ትኸውንœሞ፣ ምሉእ ብምሉእ ምስ ክርስቶስ ትሓብር።

ቅ. ጴጥሮስ ንኢየሱስ ንሕና ኩሉ ሓዲግና ስዒብናካ እንታይ ክንረክብ ኢና ምስ በሎ፣ ምእንታይን ምእንቲ ወንጌልን ኩሉ ገዲፍኩም ኣብዚ ዓለም እዚኣ 100 ካዕበት ኣብ ዚመጽእ ናይ ዘልኣለም ሕይወት መንግስተሰማይ እዩ ኣተስፍዩና።

ቅ. ዳኒኤል ኮምቦኒ ናይዚ ንብሎ ዘለና ምሉእ ብምሉእ ኣብነት እዩ። ወለዱ፣ ስድራቤቱ፣ ባህሉ፣ ኩሉ ገዲፉ፣ ኩሉ ሸይጡ። እቶም ድኻታቱ ድማ ኣፍሪቃውያን ኢዮም ነይሮም። ንኹሉ ኤውሮጳ እናኳሕኩሐ ንዑ ንበገስ ንድሕነት ነፍሳት፣ ድሕነት እቶም ድኻታት ኣፍሪቃውያን እናበለ ሰቢኹ፣ ተሰሚዑ ከኣ። ካህናት ኮምቦኒ ንዲያቆን ርእሶም ንብዙሕ ዓመታት ኮስኪስኩም፣ ኢኹም እንቋዕ ሓጎስኩም። ወለዲœውን እንቋዕ ሓጎሰኩም ኢሎም።

ኮይኑ። ብዝኾነ ግን እቲ ኑዛዜ ጽቡቕ ጌርካ ንምፍጻሙ ነፍስኻ ንምፍቃድ ስለዝኾነ፣ ፈለማ ብኃጢኣትካ ብዕምቆት ምስትንታን‰‰፤ብሓቂ ብዝገበርካዮ ኃጢኣትካ ምሕዛን‰‰‰፤ ናብ ካልእ ኃጢኣት ንከይትምለስ ቁርጺ ፍቓድ ምግባር‰‰‰፤ ንኣቦ ነፍስኻ/ ናዛዚኻ/ ገሊጽካ ምንጋር‰..፤
ብዝኾነ ተነሳሒ ኦ ካህን ኣቦይ ኣብ ቅድሜኹምን‰‰‰¡ ኢሉ ኃጢኣቱ ምስገለጸ፣ ካህን ከኣ ምኽርን ማዕዳን፣ ቀኖናን ለጊሶም፣ ፍትሓት ይህቡዎ። ንዝተዋህበካ ቀኖና ወላ ባዕልኻ ወሲኽካ ምፍጻሙ ይከኣል። ብሓቂ ምጽላይን ምግዳልን ጾም ምጻምን የድሊ። ኣብዚ ግን ካህን ብስም ቅድስቲ ሥላሴ እዩœምበር፣ ብናይ ገዛእ ርእሶም ኣይኮኑን ፍትሓት ዝህቡ።እቲ ዝወሃብ ቀኖና ቀንዲ ዕላማ ምእንቲ መንፈሳዊ ረብሓ ዝውዕል ካሕሳ ኃጢኣት እዩ።
ጸጋ ፍትሓት፣ ምሥጢረ-ንሥሓ ዝርከቦ ድላይ ኣምላኽ እዩ። ወድሰብ፣ ይትረፍ ዶ ናብ ቅዱስ መዓርግ ዘለዎ ካህን፣ ኣድላይነት ናይ ምሕረት ንምርካብ ተባሂሉ ናብ ካልእ፣ እግዚኣብሔርን፣ ሰብን፣ ዝጽየፉዎ ከይተረፈœኳ ዝኸዱን ኣለዉ።
ምስዚ ሥራሕ ኑዛዜœዚ ዘይቋዶ መንፈስ ›ኣነን ኣምላኸይንœ ማለት ›ንዝበደልኩዎ ኃጢኣት ኣብኡ ከሎ እግዚኣብሔር ክምሕረኒ እዩœ ብምባል ዝግበር ንሥሓ (Auto confession auto-absolution) ወይ ባዕልኻ ብባዕልኻ ካብ በደላትካ ፍትሓት ምርካብ ንዝፍጸሙ፣ ግን ከኣ ምስምስ ዝተነጽፈሎም ዓበይቲ ኃጢኣት እዮም። ነዚ ብዝርኢ ጽንሲ ንዘውርዳ ደቂœንስትዮ በዚ መንገዲ›ዚ ከም ካብ ኃጢኣት ነጻ ዝኾናሉ ጌርካ ምሕሳብ፤ ንኣልቦ-እግዚኣብሔር ዝኾነ እምነት ምእማን እግዚኣብሔር ካብ ዝብለካ ነጻ ንምኳን፤ ንኤውታናሲያ ማለት ከየሳቐየ ሕይወትካ ዘሕልፍ ተግባር ምፍጻም፣ ከም ተግባረ-ፍቕሪ ጌርካ ምውሳድ፤ ንጽዩፍ ኣሳእል ከም ዝበለጸ ሥነ-ጥበብ ጌርካ ምውሳድ፤ ንዘይስሩዕ ጾታዊ ርክባት ከም ዝበለጸ ዓይነት ነጻነት፤ ንፖለቲካዊ ብልሽውና ከም መንፈሳዊ ሓይሊ፤ ዓሌትነት ከም ዝበለጸ ሃይማኖታዊ ምርጫ፤ ዓሌታዊ ምጽራይ ከኣ ንዕቤት ኣገዳሲ ጌርካ ምውሳዱ፤ ንውሕሉል ምትላል ጽቡቕ ስም ከም ዘውህብ ጌርካ ምውሳዱ‰‰.ነዞም ኩሎም ዓይነት ኃጢኣት ኣብኡ ከሎኻ ንእግዚኣብሔር ጥራሕ ምንዛዝ እኹል ኣይከውንን።"(cf. Luigi Anataloni, <u>Hot points of Catholic teaching</u>, Nairobi 2002 p.24)
ብዛዕባ ፍትሓት ኃጢኣት ይትረፍ ዶ ተራ ኣማኒ ክርስቲያን፣ ካህን›ውን እንተኾኑ ናይ ምእሳርን ናይ ምፍታሕን ክእለት እናሃለዎም ከሎ፣ ንኀድገት ኃጢኣቶም ባዕሎም ብባዕሎም ዘይኮነስ፣ ናብ ካልእ ካህን ከይዶም እዮም ፍትሓት ዝረኽቡ። ነዚ ብንጹር ክንርድኦ ዘሎና ሓሳብ እዩ።
ስለዚ ነዚ ምስ ኃጣእካ <u>›ኣነን ኣምላኸይንœ ማለት ›ንዝበደልኩዎ ኃጢኣት ኣብኡ ከለኹ፣ ንእግዚኣብሔር ምሓረኒ እብሎ ንሱ ከኣ ክምሕረኒ እዩ</u>œ ዝበሃል ዓይነት ኑዛዜ፣ ካብ ካቶሊካዊ ትምህርቲ ውጹእ፣ ጸሎተ-ፍትሓት ዘይብሉን፣ ርእሰ-ምትላል ዝሓዘለ፣ ብናይ ኃጢኣት ማእሰርቲ ተቓሪንካ ንክትነብርን፣ ብኡኡ ኣቢልካ ንዘለዓለማዊ ሕይወትካ ናይ ስግኣት ምእታው ምኽንያት ዝኸውን እዩ።
ንተግባራዊ ኩነት ናይ ምሥጢረ-ንሥሓ፣ ኣብ ሕይወተይ (ዕምቆት ርድኢተይ፣ ኣብ ከክንደይ እገብሮ፣ ከይተሳተፍኩ ምድንጓየይ ንውሽጠይ ዝገድፎ ኣሉታዊ ሳዕቤን)፣ ቀጻሊ ሱታፌይን ንልበይ ዝህቦ ታሕጓስን ብምባል ክነስተንትኖ ይግባእ።
ድኅሪ ኀይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝስራዕ፣ ዝበለጸ ምምህር ናይ ሕይወትና፣ ዝሓለፈ በደል ወይ ጌጋ ናይ ኃጢኣትና እዩ። የግዳስ ክፉእ ልምዲ ምስሓዝ ስለዘይገድፍ ኣሎ። ልምዲ ኃጢኣት (vice) ብሓቂ ክንቃለሰሉ ዝግበኣና ጉዳይ እዩ። ከመይ ንእግዚኣብሔር ኣምላኽና ካብ ሕይወትና ብሱሩ ምሒና፣ ብጣዖት ንምትካእ እንገብሮ ጻዕሪ እዩ ዝኸውን፣፣
እዚ ስለዝኾነ ከኣ ቤተ-ክርስቲያን ኣብ ነፍስ-ወከፍ ኣጋጣሚ፣ ንኩነት ኃጢኣት ጠቒሳ ናብ ንሥሓ ዝዕድም ዘለዎ ስብከት እያ እትሰብኽ። እቲ ቀንዲ ግድልና ንትእዛዝን ፍቓድ ኣምላኽናን ንምሕላውን ንምርግጋጽን ኣንጻር ኃጢኣት ደው ምባልን፣ ክሳብ መጨረሻ መንፈስ ተጋድሎ ምግባር የድሊ። ዘይኃጥእ ዶ ኣሎ ዘይንሳሕ እምበር፣ ዘይረስሐ ዶ ኣሎ ዘይሕጸብ እምበር።¡*ምስላና ሃገርና*

ከጋጥሙ ዝኽእሉ ግድላት ናይ ምሥጢረ-ንሥሓ= ንጹር ኣፍልጦን፣ ዓሚቕ መንፈሳውነት ንዘይብሉ ኃጢኣተይና ብምኽንያት ሕፍረት፣ ፍርሒ፣ ወይ ስኽፍታ፣ንኃጢኣቱ ዘይምንዛዝ ወይ ከኣ ንዓቢይ ኃጢኣቱ ሓቢኡ ንናሽቱ ኃጢኣቱ ጥራሕ ክናዘዝ ክርከብ ይከኣል እዩ። እሞ እንታይ ክገብር ደኣ እዩ ናብ ካህን ዝመጽእ? ብሓቂ ኸ ከምዝተናዘዘ ኮይኑ ዶ ክስምዖ እዩ? ንወቖሳ ናይ ኅልናይ ከ ከመይ ጌረ እየ ክጽመሞ? ብከምኡ ድዩ ኸ ኣብ ውሳጣዊ ስቓይ ክነብር? እስኪ ሓደ ኣብነት ንርአ፣- ሓደ ኣብ ኣካላቱ በሊሕ ነገር ኣትዩዎ ከሎ ናብ ሓኪም ምስቀረበ፣ ብምኽንያት ናይ ሕፍረት ኣካላቱ ንሓኪም ከይነገረ፣ ኣብ ኢደይ ቃንዛ ጌሩለይ ኢሉ ጥራሕ ንሓኪም እንተነገረ፣ ፈውሲ ናይ ኢዱ ሂቡ ጥራሕ እዩ ከፋንዎ። እቲ ናይ በሊሕ ዘሳቒ ኣብ ኣካላቱ ዘሎ ተጠቢሑ ክወጽእ ዘለዎ፣ ስቓይ ዝሓቶ ዘሎ ሕቶ ሒዙ ንገዛኡ ምስከደ ከመይ ኢሉ ክጸሮ እዩ? ክሳብ መኣስ ከ ክጸሮ እዩ? እዝኒ ዘለዎ ይስማዕ¡ (ማቴ.13፣9) እንድዩ፣
ከም ኣድላይነትን ከም መትከልን ንነፍስ-ወከፍ ሰብ - ሰብ የድልዮ እዩ። ኣብ ጉዳይ ናይ ኑዛዜ (ምሥጢረ-ንሥሓ)፣ ኣድላይነትን ነጻነትን ናይ ኑዛዜ ኣዝዮም ወሰንቲ ኮይኖም እዮም ዝርከቡ፣፣ በዚ መሠረት ከኣ ኑዛዜ ንነፍስ-ወከፍ ኃጢኣተይና ሰብ የድልዮ እዩ።
ኣብ መሥዋዕተ-ቅዳሴ ዝወሃብ ›ጸሎተ-ፍትሓት ዘወልድœ ዝበሃል ፍትሓት ከመይ ዝበለ እዩ?
ርግጽ እዩ ንብዙሓት ደቂ ቤተ-ክርስቲያን ጥምዙዝ ርድኢትን፣ ናብቲ ፍትሓት ዝወሃበሉ ኑዛዜ ንከይቀርቡ ምኽንያት ዝፈጥር ክኸውን ይኽእል እዩ። ዓቢይ ኃጢኣት ዘለዎም ኣብ ቅዳሴ ምስዝርከቡ፣ በቲ ዝወሃብ *›ጸሎተ-ፍትሓት ዘወልድœ* ፍትሓት ረኺቦ እየ ክብሉ ስለዝከኣል፣ ብዛዕባዚ ንጹር ክኸውን ይግብኦ፣፣ ብሓባር ናይ ዝወሃብ ፍትሓት ይኹን፣ ኣብ ናይ ኣብ ቅዳሴ ዝወሃብ *›ጸሎተ-ፍትሓት ናይ ወልድœ* ንናእሽቱ ኃጢኣት ዝድምስስ ደኣምበር፣ ንዓበይቲ ኃጢኣት ዝምልከት ኣይኮነን። ናይ ዓይቢ ኃጢኣት ፍትሓት ኣብቲ ብግሊ ዝወሃብ ኑዛዜ ጥራሕ እዩ ፍትሓት ዝርከቦ።¡ ንምንጻሩ ግን ዓይቢ ኃጢኣት ዝበሃሉ ከኣ *ዝሙት፣ ቅትለት፣ ጉድለት ፍቕሪ (ቂመ-በቐልን)፣ ክሕደት ሃይማኖትን እዮም።*
(ይቅጽል)

ዓመተ ወፉይ ሕይወት

ትንቢታዊ መልእኽትን ብድሆታትን ውፉያት ጊዜና

(ብ ኣባ ክፍለኢየሱስ ገ/ሥላሴ
ማኅበር ንኡሳን ኣኃው ካፑቺኒ)

<u>1. ውፉያት እንታዎት እዮም</u>

ብዛዕባ ትርጉምን ትሕዝቶን መግለጺ መንነትና፣ ባዕልና ንባዕልና ክንገልጾ እኺ ንኽእል እንተኾና፣ እቲ ዝበለጸን ዝማዕረገን ዚስማዕን ግን ካልኦት ክነግሩና እንከሎዉ ኢዩ። በዚ ርድኢት እዚ ከኣ፣ ነዚ ኣርእስቲœዚ እንከሰናዱ፣ ሓያሎ ጽሑፋት ቤተ ክርስትያንን መራሕታን ካልኦት መንፈሳውያን ጸሓፍትን፣ ብዛዕባና ውፉያት ዝበልዎ መግለጺ ሓሳብ ገጢሙኒ። ሓደ ሓደ ካብኡ ከኣ እዚ ዝስዕብœዩ።

- ኣብ ወርኂ ለካቲት 2011፣ ብዛዕባ መጻኢ ተሎጊያዊ ትርጉም ወፊያ ሕይወት፣ንጠቕለልቲ ኣሕሉቕ ዓለም፣ ኣብ ሮማ ሓደ ዓውደ መጽናዕቲ ተኻየደ። ሓንቲ ካብተን ኣስተማሃርቲ ናይœቲ ዕለት፣ ሜሪ ማሃር ዝበሃላ ኣሜሪካዊት ነበራ። ኣብኡ ንሰን ከምዚ ክብላ ተዛረባ፣-
  ሕይወት ወፊያ እንኪብሃል፣ ብዛዕባ ኵልንትናኻ ብእግዚአብሔር ዝተወነንካ/ዚተገዛእካ ሰብ ምኳን ማለትœዩ። ወፊያ ንሕይወትካ ምሉእን ኵልንትናኻ ንእግዚአብሔር ዝተሓዛእካ ምኳንን ማለትœዩ። ምኽንያቱ እግዚአብሔር ንዓና አቐዲሙ አፍቂሩና፣ ነዚ ከአ ንሕና ኵለንትናና ንዓኡ አወፊና፣ ብትአማንነት ንቃሉ ጽን እናበልና፣ ንፍቕሩ ብፍቕሪ አብ እንምልሰሉ ዓይነት ሕይወት ንርከብ። ንሕና ውፉያት ነዚ ሕይወት ወፊያ ክነብሮ ንመርጸሉ ምኽንያት እምበአር፣ እግዚአብሔር ብምሥጢርን ብዝማርኽን መንገዲ ገይሩ ናቱ ስለ ዝገበረና፣ ነዚ ፍቕሪœዚ ብምሉእ ሕይወትና ካብ ምምላስ ሓሊፍና ካልእ ወላ ሓንቲ ንገብሮ የብልናን። ብቐዳምነት ዝሥራዕ ዕዮና እምበአር ምፍቃርœዩ። ንመን ነቲ ብቐዳምነት ዘፍቀረና። ንሕና ውፉያት ንሓደ ካብœዚ ቀዳምነትœዚ ዝተፈልየ ነገር እንተ አቐዲምና ግን፣ ብዛዕባ ውፉይ ሕይወት ዘይኰነስ ብዛዕባ ካልእ ዛዕባ ኢና ንዛረብ ዘሎና ማለትœዩ። ዘይምልከተካ ዘረባ ሕይወት ሒዝካ ምምልላስ!
- ውፉያት ኣብ ወፊያ ሕይወት ኢየሱስ ምእንቲ ኪሳተፉ፣ ነቲ ኢየሱስ ብድኽነት፤ ንጽሕና፤ ተኣዝዞ ዝተናበሮ ሕይወት ዘዘኻኽሩ ሰባት እዮም።
- ውፉያት ብነብያዊ ናብራ ምስክርነቶም ነቲ ናይ መጨረሽታ ፍጻሜ ታሪኽ ድሕነት ዚናበሩ እዮም። (ፍጹም ክትከውን እንተ ደሌኻስ፡ ዘሎካ ሼጥካ ንድኻታት ሀብ፡ ኣብ ሰማይ ድማ መዝገብ ክትረክብ ኢኻ እሞ ንዓ ሰዐበኒ¡ በሎ ማቴ 19:21)።
- ውፉያት ቀዳምነት ንኣምላኽ እናበሉ ነቲ ሓላፊ ነገራት መኒኖም ነቲ ዘይሓልፍ እናመልከቱ ዚነብሩ ሰባት እዮም።
- ብጹዕ ር.ሊ.ጳ. ጳውሎስ 6ይ ዓለምናን ቤተክርስትያናን፣ ብዘይ ጸዋዕታ ውፉያት፣ እቲ ንመላእ ቤተክርስትያን ሕይወት ዝዘርእ ፍቕሪ ኣብ ድንገት ምወደቓን ምዛሕተለን። ውፉያት ነዚ ናብ ዓለማውነት ገጹ ዚምርሽ ዘሎ ኅብረተሰብ፣ ከም ጨው፣ ብስሕለት ቃል ወንጌል ምእንቲ ከመኽሩ ዚጋደሉ እዮም (Evangelica Testificatio n. 3) በሉ።
- ቅ. ዮሓንስ. ጳውሎስ ዳግማዊ ውፉያት፣ ከም ኢየሱስ፣ ኣብ ሓጎስን ስቓይን ምንባር ስለ ዝተለማመዱ፣ ነዚ ክልቲኡ ምትእንጋድ ዚፈልጡ ሕያው ምልክታት እዮም።
- ውፉያት ኣብዚ ህላዌን ሳዕቤንን ሓጢኣት ብብዙሓት እናተኻሕደ ዝኸደሉ ዘሎ እዋን፣ ሓጢኣት ኣብ ሕይወት ደቂ ሰባት ሳዕቤን ኣሎዎ እናበሉ በነባብራ ሕይወቶም ዚሰብኩ ሰባት እዮም።
- ጉዳይ ኣፍሪቃ/Impegno dellœAfrica (ኣፍሪቃ ሙኑስ ቍ. 118፣ ውፉያት ኣብ ሓዋርያዊ ኣገልግሎት እቶም ብሉጻትን መተካእታ ዘይብሎምን ኣብ ርእሲ ምኳኖም ኣርኣያ ዓሚቕ ባህሪ ክርስትያናዊ ጸዋዕታœውን እዮም¡ ይብል።

ከይተባህለ ዝተረፈ መግለጺ መንነትና እንታይ ኣሎ? ዘሎ ኣይመስለንን። መግለጺ ትርጉም ወፊያ ሕይወትና እምበኣር፣ ካብ ሰብኣውነትስ መለኰታውነት ክትብሎ ዜድፍርœዩ። እሞ ንርእስናን ንኻልኦትን መለኰታውያን መሲልናœዶ ንመላለስ ኣሎና? ንመልስና ትብዓትን ስብእነትን ንወስኽሉ።

<u>ነቢያዊ ተልእኾ ውፉያት</u>

ኢሳያስ ነቢይ ካብ ኤዶም ኣታ ሓላዋይ ለይቲ ኪወግሕ ክንደይ ተሪፉዎ ኣሎ? ኪወግሕ ክንደይ ከም ዝተርፎœዶ ምነገርካኒ? ኢሉ ጸውዓኒ። ኣነ ከኣ ኪውግሕœዩ። ግናኸ መሊሱ ኪመሲ ኢዩ። ከም ብሓድሽ ክትሓቱ እንተ ደሊኹም ከኣ ተመሊስኩም ሕተቱ ኢለ መለስኩ¡ (21፣11) ይብል። ሓደ መግለጺ ናይ ነቢይ እምበኣር ሓደ ንዝነብሮ ዘሎ ኣዕሚቑ ምእንቲ ኪፈልጦን ኪነብሮን ካብ ኣምላኽ ክእለት ዝተቐበለœሞ፣ ኣብኡ ኰይኑ ንፍጻሜታት ዝትርጉሞም ሰብœዩ። ንሱ ጥራይ ግን ኣይኮነን።

- ነቢይ ንሕማቕ ካብ ሰናይ ኣጸቢቑ ፈልዩ ዝኽእል ሰብœዩ።
- ነቢይ ንዘይፍትሓውነትን ንዘይርትዓውነትን ንተግባር ጸልማት እከይን ኣይምብርከኽንœየ እናበለ ዚነብር ሰብœዩ።
- ነቢይ ብዘይካ ንእግዚኣብሔር ንዝኾነ ካልእ ኣይግዛእንœየ ዚብልœዩ።
- ነቢይ ብሕይወቱ ወትሩ ወገኑ ምስ ድኻታት ምስ ዝጣበቐሎም ዘይብሎምን ወገን ኪገብር ዝወሰነœዩ። ምኽንያቱ ንሱ እግዚኣብሔር፣ ሕልፊ ምስ ካልእ፣ ምስኦም ምኳኑ ኣጸቢቑ ስለ ዝኣምን።

ነቢያዊ ባህሪ ኣገልግሎት ውፉያት እምበኣር ምስ እዚታት ዜሳኒ ኢዩ። ፍትሓውነት፤ ሞራላውነት፤ ስራሕ ጽድቂ ንዝጎደሎ መዳይ ናብራ ሕብረተሰብ ዓለም ተቢዕካ ትብድሃሉ ምርጫ ሕይወት ምውሳድ ማለትœዩ።
ር.ሊ.ጳ. ፍራንቸስኮ ብ29 ሕዳር 2013 ምስ ዓበይቲ ኣሕሉቕ ውፉያት ዓለም ተራኺቦም ነበሩ። ሃየ ንዓለም ኣበራብርዋ። ምኽንያቱ ናይ ሕይወት ወፊያ ቀዳማይ ምልክት ትንቢትœዩ። መሠረታዊ ወንጌላዊ ሕይወት ንኹሉ ጥሙቕ ዝምልከት እኳ እንተኾነ፣ ብፍሉይ ግን ንውፉያትœዩ። ምኽንያቱ ንሳቶም ንኢየሱስ ብነቢያዊ መንገዲ ክስዕብዎ ስለዝተጸውዑ። ጸዋዕታ ወፊያና እምበኣር ከምቲ ናይ ኢየሱስ ናይ መጻኢ ሓቅታት ሕይወት ምስባኽœዩ። እምበኣር ሓደ ውፉይ ንነብያዊ ክፍሊ ኣገልግሎቱ ዝሕሰም ወይ ዝኸንብ ኪኸውን የብሉን።
ነቢይ ከምœቲ ዝበዝሔ ኣእምሮ ሰብ ዝሓስቦን ዝርድኦን፣ ብዛዕባ መጻኢ ጥራይ ዚዛረብ ዘይኰነስ፣ ንጊዝያዊ ብድሆታቱ ብትብዓት ገጢሙ፣ ምስ እግዚኣብሔርን ምእንቲ

እግዚኣብሔር ኢሉ ብግብሩን ብኣፉን ዚዛረብ ዝምስክርን ሰብœዩ። ትሕዝቶ ናይቲ ዚዛረቦ ከኣ ብዛዕባ ምሕረት፤ ፍቕሪ፤ ሓልዮት፤ ትዕግስቲ፤ ጕስነት እግዚኣብሔር ኣቦ ኢዩ። ርግጽœዩ ትንቢት ንመጻኢ ኣማዕዲኻ ትብሎ ነገር ዜጠቓልለ
ኪኸውን ዝከኣል ኢዩ። እዚ ግን እቲ ቀንዲ መለለዪ ኣይኰነን። እምበኣር እዚœውን ሓደ ክፍሊ ጸዋዕታ ወፈያናœዩ።

1.3. ምስክርነት ወፈያና ሓጎስ ዘሰንዮ ይኹን

ር.ሊ.ጳ. ፍራንቸስኮ፣ ኣብታ ንዓመተ ውፉያት ኣመልኪቶም ዝጸሓፍዋ መልእኽቲ ውፉያት ኣብ ዘሎዉዎ ኣብኡ ሓጎስ ኣሎ (dove ci sono Religiosi cœeœ gioia) ይብሉ። ውፉያት ሓጎስና ኣብ ካልእ ዘይኮነስ ኣብ እግዚኣብሔር ክንደሊ ዝተጸዋዕና ኢናœውን ይብሉ። ዓይነትን ቦታን ኣገልግሎትና እቲ ንልብና ሓቀኛ ሓጎስ ዝመልኣልናœዩ። ካባና ዘይሕጉስን ጸዋግን ኰይኑ ዝርኤ ክህሉ የብሉን። ከም ዅሉ ካልእ ሰብ፣ ሰብኣዊ ድሩትነታት፤ ሕማም፤ ስንክልና፤ ዝተፈላለየ ሰብኣውን ተፈጥሮኣውን ዘስዕቦ ሓዘን፤ ክበድ መነባብሮ ቍጠባ፤ እርጋን እንተ ገጠመና፣ እቲ ሓቀኛ ሓጎስ ኣብኣቶምœውን ንሙከሮ ምኻኑ ንፍለጦ። ነቲ ንዅሉ ዓይነት ገጽ ሕይወት ዘለማመደ ኢየሱስ ከምዘሎና ንዘክር። ቅ. ጳውሎስ *ነዚ ኻባይ ኪርሕቕ ንጐይታ ሰለስተ ሳዕ ለመንክዎ። ንሱ ኸኣ፡ ሓይለይ ብድኻም እዩ ዚግለጽ እሞ፡ ጸጋይ ይኣኽለካ በለኒ። ስለዚ ሓይሊ ክርስቶስ ኣብ ልዕለይ ምእንቲ ኺሓድር፡ ብብዙሕ ታሕጓስ ብድኻመይ ክምካሕ እየ። እምብኣርከስ ምስ ዝደክም፡ ሽው እየ ዝብርትዕ እሞ፡ ምእንቲ ክርስቶስ ኢለ ብድኻም፡ ብጸርፌ፡ ብሓሳር፡ ብምስጓጕ፡ ብጸበባ እሕጐስ ኣሎኹ* (2ቆሮ 12፣ 10) ይብል።
ንማሕበርና ብሉጻት ህያብ ንዅነላ። ኣብኣ ሰብ ትዕድልቲ ክእለት ቀዳሞት ሰበኽቲ ውህደትን ሓድነትን ክንከውን ምባል፣ ዓቢይ ክፍሊ ጽዋዕታ ወፈያናœዩ። ምስ ኣባላትካ ሓቢርካ ሓደ ንዅልኻ ዚቕድሰካ ጕደና ምድላይ ይግባእ።
እምበኣር

- ***ንወፈያና ነፍቅሮ***
- ***ንወፈያና ዓይነታዊ ክንገብሮ ንጽዓር***
- ***ንወፈያና ዝትረኽ ታሪኽ ከምዝጸሓፎ ንግበር***

ኣቦና ር.ሊ.ጳ. ፍራንቸስኮ ሎምን ሕጅን ንወፈያና ብፍቕርን ብወንን ንንበሮ። ከምኡ ምግባር ነቲ ብሉጽ ዝኽሪ ዝሓለፉ ደቂ ማኅበርናን፣ ነቲ ሎሚ መንፈስ ቅዱስ ዝዛረበናን ተጠንቂቕና ክንሰምዕ ክንሕገዝ ኢና¡ ይብሉ። ቀጺሎም ከኣ፣ ውፉያት ነዚ ኣብ ምድንጋርን ድቃስ ለይቲ ዓለማውነትን፤ ተስፋ ቍርጸት ደቂሱ ዝርከብ ኅብረተሰብ ከተበራብሩ ነቒሕኩም ትሓድሩ ምዃንኩም ዘክሩ። ውፉያት ትምኒታውያን ኣይትኹኑ። እንታይ ደኣ ህያባት/charism ማለት ልግሲ፤ ኅውነት፤ ተቐባል ብዙሕነት፤ ፍቕሪ ሓድሓድ ወንጌላዊ ስነ መጐት ዝንበረሉ ቦታታት ፍጠሩ። ገዳማት፤ መካናተ መንበሪኹም፤ ማእከል ኣብያተ ጸሎትኩም፤ ኣብያተ ትምህርትኹም፤ ሆስፒታላትኩም ፍቕርን ምህዞ ዝተፈላለየ ህያባት መንፈሳውነትን ዝተወልደሉን ዝዓበየሉን ስፍራ ኢዩ። ሕጂœውን ብዝለዓለ እዚታት ተወሊዱ ዝዓብየሉ ኪኸውን ዝከኣልœዩ (መልእኽቲ ዓመተ ውፉያት ቍ. 2) ።

ብድሆታት ውፉያት ጊዜና

ሎሚ ካባና ኰነ ካብ ብቐረባ ዚዕዘቡና ምእመናን፣ ሕይወት ወፈያ፣ ዝተፈላለየ ብድሆታት ኣብ ቅድሜኡ ተገቲሩ ከምዘሎ ብቐሊሉ ዘየስተብህል ኣሎ ኢልና ክንሓስብ ኣይንኽእልን። እዚ እንክንብል ግን፣ ነቲ ብድሆታቶም ሰጊሮም፣ ብዙኅ ሞኅስን ምስጋናን ዚግብእ ናይ ብዙኃት ተኣማንነትን ተወፋይነትን ዚዓዘዞ ኣነባብራ ዝፈረዮ ሰማዕትነት ምስክርነት ዚህቡ ኣባላትናን፣ ነቶም ኣብ ዝተፈላለየ ጽፍሕታት ሕብረተሰብ፣ ብመንፈስን ብሥጋን፣ ታሪኽ ዘይጕስዮ ኣበርክቶ ዝህቡ ወገናትና ኣወጊና ኣይኰናን። ከመይ ብዙኃት ውፍያት፣ በታ ዓቕሞም፣ ኣብ ዘዝኸድዎ፣ ጅግንነታዊ ምስክርነት ህያብ (charism) ጸዋዕታኦም ኣብ ምሃብ ብዘይ ሕለል ጻዕሪ ክነብሩ ስለዝረኣዩ። ብዙኃት ካልኦት ከኣ፣ ንህያብ ጸዋዕታና፣ ብዝግባእ ንኸይንነብሮ እዙይን እቱይን ኰናን ጐዲሉናን እናበሉ፣ ገለ ኰይኖምን ኅዲሉዎምን ከምዘሎ እናተኣመኑ ዚነብሩ ኣሎዉ። ናይœቲ በብጊዜኡ ኣብ መኃብርና ብደረጃ ዓለምለኻውን ከባብያውን ዚካየድ ኣኼባታትና ዝተፈላለየ ጸብጻብ ምስ ንምልከት፣

- ንሕይወትና ብዕቱቡነት ዘይንነብሮ እንታይ ኰንና ኢና?
- ሃየ ቅድም ንሕና ከምœቲ ክንኰኖ ዝግብኣና ንኹን ብድሕሪኡ ንኻልኦት ክንወቅስ
- ንሕይወት ብተኣማንነት ንነብሮ የሎናን
- ስለምንታይœዩ ዝተባህለ ዘበለ ኣብ ወረቐት ጥራይ ሰፊሩ ዚተርፍ?!
- ሕዝቢ፣ ብፍላይ ከኣ መንእሰያት፣ ብኣና ይዕንቀፉ ከምዘሎ ስለምንታይ ዘይንሓስብ ዚብልን ካልእን ስክፍታ፣ ካባና ውፉያት፣ ብቐጻሊ ኪበሃል ዚስማዕ ኢዩ። ብወገነይ ጽቡቕœዩ፣ ከመይ ቆሲልና ከሎና ኣይቆሰልናን እናበልና ንኸይድ ከምዘየሎና ዜመልክተልና ስለዝኾነ። ምኽንያቱ ንዓኡ ስዒቡ ከኣ፣ ፈውስን መፍትሕን ምድላይ ክስዕብ ባህርያዊ ስለዝኾነ።

ማዕረ ማዕረ ምስœዚ ኣቐዲሙ ዝተባህለ ግን፣ ከምœቲ ሓርኢ እኽሊ፣ ኣብ ማእከል ጽቡቕ እኽሊ ዝርከብ፣ ውሑድ ዘይኰነ ቍጽሪ ውፍያትና፣ ነቲ ሓርኢ እኽሊ መሲልና፣ ኣብ ውሽጢ ቀጽሪ ምቹእነት ዘሎዎ ኣባይትና፣ ንነብር ከምዘሎና ተቢዕና ክንእመነሉን ነቲ ኣይ ፈላሲ ኣይዓለም¡ ዜምስለና ኣነባብራና ክንዅንኖን መፍትሒ ክንደልየሉን ከምዘሎና ሽለል ክንብሎ ዘይብልና ብድሆ እዋናœዩ።
ሓደ እዋን ልሂቅ ር.ሊ.ጳ. በነዲክቶስ መበል 16 ኣባላት ውፉይ ሕይወት፣ ሎሚ ሕልፊ ካልእ ጊዚያት፣ ንኻልኦት ዜቃጽሉ ሓዊ ምእንቲ ኪኾኑ ተጸዊዖም ዘሎዉ እዮም¡ በሉ። እወ ኣብœዚ ብልጫታት መንፈሳውነት እናዛሕተለ፣ ዓለማዊ ነገራት ግን እናሳዕረረ ኪኸይድ ዚረኣየሉ ዘሎ እዋን፣ ውፉያት ንርእሶም ሓዊ ኰይኖም፣ ንሓዊ መጋርያ ጸሎት፤ ምሥጢራት፤ ዝተፈላለየ ኣገልግሎት፣ ንካልኦት ኬቃጽሉ ትጽቢት ዚግበረሎም ሰባት ኢና።
ብኻልእ ኣበሃህላ እምበኣር ነብያዊ ኣገልግሎት ውፉያት፣ ብድሆታት ዝበዝሖœዩ።
ብድሆታት ወፈያና ካብ ዝተፈላለየ መዓዝናት ዚመጽእ ኢዩ።

- ካብ ንመብጽዓታትና ብትኣማንነት ዘይምንባርና
- ካብ ዝሕታሌ መንፈሳውነትና (ካብ ዕዙዝ ተሳትፎ ምስጢራት ምርሓቕ)
- ካብ ክበድ መነባብሮ
- ካብ ሰብኣውን ተፈጥሮኣውን ሕማኽ ዕጫታት (ሞት፤ ሕማም፤ ስንክልና)
- ካብ ተጻይካ ዚስለፉ ሰባትን ኵነታትን

(ይቅጽል)

ውፉያት ቀዳምነት ንኣምላኽ እናበሉ ነቲ ሓላፊ ነገራት መኒኖም ነቲ ዘይሓልፍ እናመልከቱ ዚነብሩ ሰባት እዮም።

ኃጢኣትን ሳዕቤናቱን፣ ትርጉም መንፈስ ንሥሓን፣ ምሥጢረ-ኑዛዜን ፍትሓትን

(ብአባ ሃይለ ተስፋማርያም ው.መ.)

ኃጢአት ዝፍጸመሉ ቦታን ግዜን=

ኃጢአት፣ አብ ዝኾነ ቦታን ግዜ ዝፍጸም እኳ እንተኾነ፣ አብ ዓይነት ናይ ቦታን፣ ዓይነት ሰብን፣ ብክበድ ናይ ሳዕቤናቱ ይፈላለ እዩ። ንኣብነት፣- ሓደ ዓይነት ኃጢአት ክነሱ፣ አብ ሓደ መንም ቦታን አብ ክቡር ቦታን (ንኣብነት፣- አብ ቤተ-ክርስቲያን) ምስ ዝፍጸም ክበዱ እቲ ናይ ቤተ-ክርስቲያን አዝዩ ዝተፈለየ እዩ። ከምኡœውን አብ ዓይነት ሰብ፣ ንሓንቲ ዓይነት ኃጢአት ዝተፈላለዩ መዓርጋት ዘለዎም ሰባት ምስዝፍጽሙዋ፣ ወይ ከኣ ጥዕና ዝጎደሎን በዓል ምሉእ ጥዕናን ምስዝፍጽሙዋ ዝወሃቦም ክበድ ናይ ኃላፍነት አብቶም ሰባት ይፈላለዩ እዮም።
ብሕገ-መንግሥቲ ንሓደ ሕጊ ዝጠሓሰ ሰብ፣ አብ ትሕቲ ቀይዲ ምስኣተወ፣ ገበናቱ ተራእዩ፣ ከከም ክበዱ ብመልክዕ ተሓድሶ መቕጻዕቱ ይፍጽም። አብ ናይ ገለ ሃገራት ክሳብ ንሕልፈት ወይ ከኣ ብናይ ሞት ፍርዲœውን ይፈርዱዎ።
አብ ኩነት ናይ ቤተ-ክርስቲያን ከኣ እቲ ንተነሳሒ ዝወሃብ ቀኖና፣ ከከም ክበድ ናይœቲ ዝተፈጸመ ኃጢአት እዩ ዝውሰን ወይ ዝወሃብ። (ሕገ ቀኖና ናይ ምዕራብ ዓን.1211 ተመልከት)

<u>ትርጉም ምንሳሕ</u>= መንፈስ አምላኽ ጸጋ ኮይኑ ምስመጽኣካ፣ ንዑኡ ተቐቢልካ ብድሌትካ ንኃጢአትካ ጸሊእካ፣ አተናኻ ምቕያርን፣ ብጽኑዕ ቁርጺ ፍቓድ ናብ አምላኽካ ገጽካ ምምላስን እዩ።
<u>ትርጉም ኑዛዜ ከ (confession)</u>? ምእማን ምጥዓስ ምስምማዕ፣ ምቕባል፣ ንዝበደልካዮ በደል (ይዕበ ይንኣስ) ገሊጽካ ምንጋር ማለት እዩ። ምንጋር ግን ንመን? አብ ካቶሊካዊ እምነት ብመንገዲœቲ ካልእ ክርስቶስ ዝኾነ ካህን አቢልካ፣ ኃጢአትካ ንእግዚኣብሔር ምንጋር እንክኸውን፣ አብ ናይœዞም ሓደስቲ እምነታት ግን፣ ብቀጥታ እቲ ኃጥእ ንእግዚኣብሔር ምንጋር የስምዕ። ብዝያዳ ንምንጻር ድኂሩ ክግለጽ እዩ። እግዚኣብሔር ንሰብ ብሰብ ጌሩ እዩ ዝመጽኦ። ሕጂ ኮፍ ኢልና ከሎና እግዚኣብሔር ብኣካል መጺኡ ዝዛረበና አይኮነን። ብርግጽ ብሰብ ጌሩ (ሰብ ተመሲሉ) እዩ ዝዛረብ፣፣ ሓደ ካብኡ አብ ኩነት ናይ ኃጢአትና ካህን ተመሲሉ፣ ሥሬት ኃጢአት ክርከብ ዝከኣል ብቤተ-ክርስቲያን አቢልካ እዩ።¡ (*መዝ.ሃይማኖት* 1478) ካህን ከኣ መለኮታዊ ሥልጣን ክርስቶስ ዝተቐበለ አገልጋሊ ሕዝበ-እግዚኣብሔር እዩ። ብሓቂ ብሓቂ ኣብለኩም አለኹ፣ አብ ምድሪ ዝኣሰርኩሞ፣ አብ ሰማይ እሱር ክኸውን እዩ፤ አብ ምድሪ ዝፈታሕኩሞ ዘበለ ከኣ፣ አብ ሰማይ ፍቱሕ ክኸውን እዩ። ¡(ማቴ.18፣18) እዚ ምስኮነ (ምስተፈታሕና)፣ ክበድ ኃጢአትና ይቕንጥጠልናን፣ ብዕዙዝ ጸጋ አምላኽ ንምላእን። ንሕና ብዝገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነስ ብምሕረቱ፣ ማለት በቲ ካልኣይ ልደት ዝህብ ምሕጻብን ብምሕዳስ መንፈስ ቅዱስን አድኃነና። ብጸጋኡ ጸዲቕና ብተስፋ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ወረስቲ ምእንቲ ክንከውን ብመድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ገይሩ ንመንፈስ ቅዱስ አብ ልዕሌና አብዚሑ አፍሰሶ።¡ (ቲቶ 3፣5-7)

<u>ትርጉም ምሥጢረ-ንሥሓ</u>= ቅድሚ ኩሉ ምሥጢረ ንሥሓ¡ ካቶሊካዊ ቋንቋ እዩ። ድኅሪ ጥምቀት ንዝተገብረ ኃጢኣት ዘጥፍእ ብጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝተሰርዔ ቅዱስ ምሥጢር እዩ።
ብቀንዱ ኩሉ ጽሩይ ነገር ተበሃጊ፣ ተፈታዋይን ዘሕጉስን እዩ፤ የግዳስ ሓለዋ ዘድልዮ እዩ።ርስሓት ግን ሕማቕን ዝጽላእን ዘይድለ ነገር እዩ። ደሊኻዮን ከይደለኻዮን ከኣ ይእከብ እዩ። ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንኩነትና አንቢቡ፣ ነዚ ምሥጢርœዚ ከምዘድልየና ብኃልዮቱ እዩ ሰሪዑልና። እዚ ነቲ ፍረ ትንሣኤኡ ዝኾነ ሰላም ንዓኻትኩም ይኹን¡(ዮሓ.20፣19) ናይ ዝብሎ ቃሉ ውሑስ ንምግባር ዝዓለመ እዩ። ንምሥጢረ-ንስሓ ንዓይ ንሓጥእ እምበር፣ ንዘይበደሉኻ ጻድቃን ኢሊካ አይሰራዕካዮን። ንከማይ ዝአመሰሉ ኃጥኣን ኢልካ ኢኻ ዝሠራዕካዮ¡ (**ጸሎተ- ምናሴ 1፣8**)

ምሥጢረ-ንሥሓ ፈውሲ ኃጢአት እዩ፣-

ብኃጢአት ገይረ ንርእሰይ ከምዝጎዳእኩ፣ ንብጾተይን ንቤተ-ክርስቲያን ከምዘዓንቀፍኩ፣ ብዓይብኡ ንእግዚኣብሔር ከምዘሕዘንኩ ብንጹር ክርድኣኒœሞ፣ እቲ ፈውሲ፣ ብተባዕ መንፈስ ንኃጢአት ምግዳፉን ምፍንፋኑን፣ ምንሳሕን ቁርጺ ፍቓድ ምግባርን፣ ጥንቃቔ ምግባርን፣ አብ ጾምን ጸሎትን አቲኻ ካብ ናይ ኃጢአት ምኽንያት ብሓሳበ-ተግባር ጨሪስካ ምርሓቕን እዩ።
<u>ንንሥሓ ዝሕግዙና ዓይነታት ጸሎታት</u>

- ናይ ንሥሓ ሥራሕ ኦ አምላኸይ ዝብል ጸሎትና፣
- ኦ አምላኽይ ከም ምሕረትካœምበር ከም በደለይ አይትሕሰበለይ።¡
- እእመን ኃጢኣተይ ኩሉ ንዝኽእል እግዚኣብሔር፣ ወትሩ ድንግል ንዝኾነት%..ዝብል ጸሎትና፣
- ኦ እግዚኦ ኢየሱስ ክርስቶስ ጎይታን ስለዘሕዘንኩኻን ስለዘቖጣዕኩኻን----ዝብል ጸሎት ቅዳሴና፣
- አቦና አብ ሰማያት እትነብር%ዝብል ጸሎትና፣
- መዝ. 51፣1-ፍ, ባሩክ 1፣1-ፍ፣ ጸሎተ ምናሴ፣ መዝ 40፣1-ፍ

<u>*መንፈስ ንሥሓ አብ* **ትምህርቲ አበው**</u>= *መንገዲ* ዘለዓለማዊ ሕይወት ብፍቕሪ እግዚኣብሔርን ብከም ንገዛእ ርእስኻ እትህቦ ፍቕሪ ብጻይን እያ እትርከብ። ከምቲ ካልኦት ንዓኻ ክገብሩልካ እተደልዮም፣ ንስኻ ከኣ ንካልኦት ከምኡ ግበር። <u>The way of life</u> the love of God and love of neighbor as your self. Do not do to another what you do not wish done to yourself.” (***Johannes Quasten Vol.1 p.31)***
እግዝእትነ-ማርያም ብተዘዋዋሪ መንገዲ ተግባረ-ንሥሓ ምሂራ እያ፣ ገና እውን አብ ምስትምሃር እያ ትርከብ ዘላ። ›œንሱ ዝበለኩም ግበሩœœ ክትብል ከላ፣ ንሱ-ኢየሱስ ወዳ ከኣ፣ ›œንንስሓ ዝበቅዕ ፍረ ግበሩœœ፣ ›œተነስሑ ብወንጌል እመኑœœ ኢሉ ንንስሓ ዓዲሙ እዩ።
አገባባት ኑዛዜ= ብከመይ ይፍጸም ኔሩ፣ ቀደም ሓባራዊ እዩ ኔሩ። በብቅሩብ ግን ተሪፉ ናብ ናይ ግሊ ኑዛዜ